

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

VOL. LII

Vasaris - February 8, 1967

Nr. 16

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Sausio 28-29 d. New Yorke įvyko Lietuvių Bendruomenės suruoštas Atlanto pakraščio jaunimo koordinacinio komiteto suvažiavimas. Nuotraukoje grupė suvažiavimo dalyvių. Alg. Šimukonio nuotrauka

LENKIŠKOJI PAŽIŪRA Į LIETUVOS LENKIJOS SANTYKIUS

Londonė leidžiamas lenkų dienraštis Dziennik Polski savo laiku pranešė, ką Vliko pirmininkas V. Sidzikauskas 1966 m. birželio 2 d. rašė kardinolui Cioggnani (Čikonjani) dėl Vatikano pašto ženklų su Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslu.

Ryšium su ta žinia, Buenos Aires lenkų laikraštis Glos Polski 1966 m. spalio 14 d. paskelbė nepasirašytą straipsnį vardu "Kieno Dievo Motina?" ("Laiškas broliams lietuviams"). Tą straipsnį ištiesai perspausdino Paryžiuje leidžiamas lenkų mėnesinis laikraštis Polska w Europie (Lenkija Europoje), 1966 m. 11-12 (lapkričio - gruodžio) laidoje.

Straipsnio autorius perteikė skaitytojams Vliko pirmininko laiško ištrauką: "Kadangi, kaip Jūs Eminencija taip gerai žinote, Vilnius yra Lietuvos sostinė, ir Vilniaus Dievo Motina yra didžiai garbinama lietuvių tautos, jų sutapdinimas Vatikano ženkluose su Lenkijos tūkstantmečių pažeidžia lietuvių tautos jausmus." Toks laiškas straipsnyje vadinas "klaida ir netaktas lenkų atžvilgiu". Tas, kas tą protestą rašęs, turėjęs atminti, kad Lenkijos tūkstantmetis yra ir Lietuvos istorijos dalis, ir kad negalima anų laikų lietuvių laikyti blogesniais politikais už dabartinius. Autorius mano, kad tokio protesto neturėjo būti, ir kad tai yra nesąmonė kvaršinti Vatikano kanceliariją tokios rūšies reikalais. Brėliai lietuviai emigracijoj turėję gana laiko apsigalvoti, suprasti istorijos mechanizmą ir peržiūrėti santykius su lenkais.

Tokias išvadas auto-

rius remia savais, lenkuose seniai išsiskynusiais ir ligšiol dar nei nebandytais peržiūrėti samprotavimais.

Senasis Lietuvos - Lenkijos suartėjimas, vėliau virtęs susivienijimu, pagal tuos samprotavimus, turįs tik vieną pasekmę -- politinį Lietuvos išsigelbėjimą nuo Kryžiuočių ordino. Jei ne susidėjimas su Lenkija, tai, esą, lietuvių šiandien nebebūtų, kaip nėra prūsų.

Po suartėjimo sekusieji laikai tuose samprotavimuose piešiami šiais trumpais ir tik šviesaspalviais bruožais: "eilę šimtmečių kovojom drauge", "buvom sau ištikimi", "kai rusų nelaisvės šešėlis apgaubė abi mūsų šalis -- buvom draugai". Pagaliau ta šviesi santykių spalva paliekama jau tik lenkams. Autorius lenkų vardu nusiplauna visas atsakomybes nuo savęs: "Tai ne mūsų kaltė, kad 1918 metais atsibudom kaip priešai, kad mes tada buvom apkaltinti norėję ir tebenorį sulankinti Lietuvą. Tai ne mūsų kaltė, kad pirmoji lietuvių valdžia, 'Taryba', gimė priežiūroj tų pačių vokių (E. Inf. pabr.), dėl kurių prieš šimtmečius pridarytų sukybių Lietuvai teko ieškoti išsigelbėjimo Lenkijoje"...

Savojo, anot jo paties tariant, proletuviško nusiteikimo tas autorius sakosi prisisėmęs iš lenkiškų patriotinių knygelių ("apie mūsų didvyrius"), kurių prisiskaitęs būdamas jaunas moksleivis anuomet Austrijos valdytoj Galicijoj. Itin išmijęs atmintin tų knygelių viršeliuose matytasis Rzecpospolytos herbas, kuris buvęs trilypis: lenkų Ereliis, lietuvių Vytis ir rusų Archangelas. Tas herbas jam likęs kelrodžiu

svajonėj apie dviejų imperializmų girnose atsidūrusių tautų draugystės atgaivinimą... Tose knygėlėse, beje, niekas nekėlęs klausimo, kieno yra Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motina...

Straipsniui dėl "tokio smulkaus reikaliuko, kaip Aušros Vartų pašto ženklas", vieta parinkta B. Aires Glos Polski skiltyse todėl, kad kaip tik tas laikraštis prieš kelis metus išleidęs "lietuvių numerį", kurio pirmajame puslapyje buvęs to paties pirmininko V. Sidzikausko atvaizdas ir jo straipsnis lietuvių ir lenkų kalbomis. Tas numeris buvęs plačiai ir palankiai aptartas lenkų spaudoj. Lietuvių spaudoje paminėjusi jį palankiai santūriai. Nors tai buvęs kvietimas į dialogą emigracijoj, bet iki to neprieita. O dialogas esąs reikalingas. Tą turįs suprasti kiekvienas šaltai ir dalykiškai galvojęs lietuvių politikas. Lenkai tą jau suprato. Gincās dėl vieno mies-

(Nukelta į 2 psl.)

AMŽINA TAIKA?

TARPTAUTINĖS POLITIKOS RAIDĄ SUKELIA OPTIMISTINIŲ IR PESIMISTINIŲ MINTIŲ. TAČIAU VISOS SPEKULIACIJOS APIE ATEITĮ YRA REMIAMOS DAUGIAU NORU, NEGU FAKTAIS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

"Per gera, kad būtų tikra?" -- klausia senasis Lippmannas, svarstydamas kai kuriuos tarptautinės politikos reiškinius Newsweek magazine. Pasak jo, "žinios iš Europos rodo, kad Europos šaltasis karas yra pasibaigęs ir kad ten esama stipraus sąjūdžio baigti didžiulias schizmas, kurios skiria europiečius. Schizmą tarp komunistinės ir nekomunistinės Europos. Tarp dviejų Vokietijų. Tarp Bendrosios Rinkos ir Europos laisvos prekybos sąjungos. Tarp tų dviejų ir Rytų Europos kraštų. Tarp NATO sąjungininkų ir Varšuvos pakto bendrininkų. Ir, -- jei ir kada Vietnamo problema galės būti išspręsta, -- tarp Washingtono ir Maskvos".

Ir tai dėlto, kad "europiečiai, iškaitant rusus, yra iki šiol amerikiečiams nevisai aiškus išitikinimo, kad karas tarp jų yra neįmanomas ir nepakeičiamas... Tarp Vakarų ir Rytų esama bendro karinio supratimo, kuris greičiausiai pasireikš sumažinimu anachronistinių okupacijos armijų, pasilikusių antrojo karo pabėigos pozicijose virš 20 metų".

Pačioje Europoje gyvenąs žinomas britų istorikas dr. Arnold Toynbee londoniškame Observer nerodo tokio optimizmo. Tai dėl to, kad du naujos politikos ir nuotaių pradininkai prezidentas J.F. Kennedy ir popiežius Jonas XXIII mirė per anksti, o Francūzijos prezidentas de Gaulle, svajodamas apie dominavimą Europoje, praktiškai pažadino na-

cionalizmą ne tik Francūzijoje, bet ir visur kitur. Turint galvoje, kad nacionalizmas šiuo metu yra pasaulyje dominuojanti religija, faktas, kad keturi kraštai -- Korėja, Kinija, Vietnamas ir Vokietija -- yra padalinti, reiškia, kad visas pasaulis sėdi ant dinamito stakinės.

Pasaulį nuo naujo karo galės išgelbėti ne šaltojo karo tarp JAV ir Sovietų Sąjungos sustabdymas, bet aktyvus bendradarbiavimas, kuris vestų prie tvarkos visame pasaulyje įvedimo ir palaikymo. Jų sudėtinė jėga yra tokia milžiniška, kad gali sutvarkyti ne tik Francūziją, bet ir pačią Kiniją.

"Amerika ir Rusija kartu gali išgelbėti žmonijos ateitį -- ispėja Toynbee -- tačiau laiko liko visai nedaug (the sands of opportunity are running out)".

Šalia tų dviejų senųjų pasaulių įvykių stebėtojų pažiūros yra idomi ir naujo Valstybės Departamento Fosekretoriaus Nicholo Katzenbacho nuomonė, kad JAV neturi ateityje išskirti nė vienos sąjungos kombinacijos. Taip jis pareiškė atsakydamas į senato jaunimo forumo pastatytą jam klausimą, ar JAV neturėtų susidėti su Sovietų Sąjunga, kad išlaikyti Kiniją po šachu.

Apie tai rašydamas Chicago Tribune primena, kad idėja su komunistais bendrai tvarkyti pasaulį yra jau labai sena, siekia Roosevelto laikų, tačiau jos vykdymas praktikoje privedė tik prie komunizmo išviešpatavimo didelėje pasaulio dalyje.

Tačiau prezidentas Kennedy savo 1963 m. birželio 10 d. kalboje pareiškė, kad JAV turinčios atsisakyti nuo kovos su komunizmu idėjos ir padaryti pasaulį saugų įvairumams ir pasikeitimams (safe for diversity), bet kol kas tą "saugumą" savo naudai išnaudojo komunistai Kuboje ir Vietname. Už "geležinės uždangos" dar nėra nė vieno pasikeitimo, kuris tikrai leistų tikėtis šviesesnės ateities.

"Mes dar negirdėjome, -- rašo Chicago Tribune -- kad kuris nors komunistas atšauktų Chruščiovo pranašavimą, jog komunizmas palaidos JAV. Vietoje to, kad priėmus tą išspėjimą rimtai, mūsų politikai ir sunkieji galvotojai (heavy thinkers) visomis jėgomis stengiasi bendrauti su komunistais, kad tą komunistų norą išpildytų".

Negali sakyti, kad tokiame samprotavime nebūtų tiesos. Ypač kai atsimeni norą bendradarbiauti su komunistais tvarkant pasaulį praktiškus rezultatus.

IŠ VISO PASAULIO

* SNIEGO PUGOS, nusiautusias Illinois, Michigano ir kt. valstijose, slenka Ohio, Pennsylvanijos ir kt. rytinių valstijų link, nešdamos su savim šalį, susisiekimo nelaimės.

Chicagoje beveik sustojęs bet koks visuomeninis gyvenimas. Pagrindinės gatvės stengiamasi palaikyti naudojamos susisiekimui ir dauguma žmonių pasiekia savo darbi vietas, kad ir pavėluotai.

Pirmajai didžiajai audrai užėjus buvo prasidėję apiplovimai krautvių ir sniege paliktų automobilių. Kiek prasikas, už kelių dienų prie virš 30 inčų sniego šiomis dienomis dar prisidėjo 8. Tai kritulių kiekis, koks normaliai būna tik vienerių metų bėgyje.

* IŽIDINĖJIMAI iš Pekino išvykstančių Sov. S-gos ambasados šeimų, kaltinimai už kinų studentų apstumdymą prie Lenino mauzoliejaus, diplomatinės notos, kurių tekstai pilni grąsinimų, veda prie Sov. Sąjungos ir R. Kinijos diplomatinio santykių štemplimo ribos.

* LUNAR ORBITER 3 raketą be mažiausių nukrypimų skrenda mėnulio link. Iš 49 mylių aukščio iš raketos bus fotografuojamos astronautų nusileidimo vietos. Vienoje vietoje numatomas priartėjimas prie mėnulio iki 28 mylių.

Tai trečioji iš eilės JAV misija mėnulį stengiantis išgauti ryškiausias nuotraukas mėnulio paviršiui ištirti.

* ROBERT KENNEDY viešėdamas Paryžiuje per Francūzijos vyriausybę patyręs Š. Vietnamo "taikos signalą", tvirtina Newsweek magazinas.

Pats Kennedy pritarė, jog tuo reikalu jis pirmiausia turįs painformuoti prezidentą ir valstybės sekretorių ir kad sekančios savaitės busiančios "kritiškos" taikos galimybių stikimuose.

-- Taip, taip, aš visiškai jums pritariu!...

Lenkiškoji pažiūra į ...

(Atkelta iš 1 psl.)
to, sako, negalys giamžiai skirti dviejų tautų, kurias surišo geografinė padėtis, istorija ir priešų bendrumas. Tai, esą, būtų apakimas, jei lietuvių keliamas ginčas dėl to miesto -- šiandien nei lenkiško, nei lietuviško -- sužlugdytų politinę mintį. Nes, esą, galgi kiekvienas lietuvis supranta, kad laisva Lietuva niekad neatsistatysianti nei dienai, nei valandai, kol Lenkija nebūsianti atgavusi visiškos laisvės. Ir čia pat primena, kad Lietuvos atsiėmimas į Vokietiją pasibaigęs Klaipėdos atėmimu, tad, esą, -- argi dabar, sprendimų valandai išmušus, lietuviai bepanorėsią vėl pasirikti tą alternatyvą (t.y., atsiėmimą į Vokietiją, o ne į Lenkiją)? Tik Vidurio -- Rytų Europos valstybių unija tegalinti ateity užkirsti pasikartojimą tokių padalinių ir smurtų, kaip 1939 metais. Todėl, -- "nėra Lietuvos be laisvos Lenkijos".

Tūkstantmečio minėjimas straipsnyje vertinamas, kaip neišmatuojamo lenkų dvasinio ir organizacinio pakilimo apraiška. Tik priminimas, kad Aušros Vartai yra ne Lenkijoje, o Vilniuje, Lietuvos sostinė, laikomas netaktingu ir neap-

galvotu lietuvių išsiskimu. Pripažįstant, kad Vilnius dabar nėra lenkų, skubama pabrėžti, kad jis ir ne lietuvių, o yra laikomas tik trečiaeilio "tarybinio" miesto padėty. Taip išaiškinęs, kieno dabar Vilnius, autorius atsako ir į savo suformuluotą klausimą -- "Kieno Dievo Motina"? Atsakymas esąs paprastas: mūsų bendra kaip lenkų, taip lietuvių. Nepriklausomybės laikais (autorius kalba apie Lenkijos nepriklausomybės metą, kai Vilnius buvo laikomas trečiaeilio, Lenkijos miesto padėty) buvę daug progų pamatyti, kaip "visokių tikėjimų žmonės, praeidami pro Vilniaus Aušros Vartus, atiduodavo pagarbą Tai, kuri juose šviečia". Panašiai tas klausimas autorius svajonėse sprendžiamas ir ateičiai: jis tikisi galintis sau pačiam "su Ponu Pirmininku Sidzikausku" palinkėti, kad abudu susilauktų tokio meto, kada abudu galėtų prieiti prie Aušros Vartų ir atiduoti pagarbą, kaip "laisvi su laisvais, lygtis su lygiais". (Tai senasis unijos dėsni, kuris būtų sveikintinas, jei ir lenkų lūpose bei praktikoje jis reikėtų laisvą Lenkiją su sostine Varšuvoje ir laisvą Lietuvą su sostine Vilniuje).

Raidę parašyti jam yra didelis mokslas... A.L. Montessori djos vaikų namelių auklėtinis su dideliu įsijautimu vedžioja pirmųjų raidžių formas.

Vl. Juknevičiaus nuotrauka

Tą patį 1966 m. birželio mėnesį, kai buvo rašytas laiškas į Vatikaną dėl pašto ženklo, Londone vyko Pasaulinis Lenkų Kongresas. Kadangi Favergtųjų Europos Tautų Seimo rėmuose Lietuvos Laisvės Komitetas bendradarbiauja ir su lenkų atstovais, lenkų kongreso rengėjai pakvietė LLK pirmininką apsilankyti jų kongrese. LLK pirmininkas V. Sidzikauskas įgaliojo Londone gyvenantį lietuvių delegacijos Pet Seimėnari J. Vilčinską nuvykti į tą kongresą ir jį LLK vardu pasveikinti. Pasveikinimas lenkų spaudoje buvo priimtas su didžiu pasitenkinimu. Tačiau kongreso nutarimų tarpe buvo priimtas ir toks nutarimas (Nr. 9):

"Nepriklausomybinė politika apima ir Jaltos sutartimi nuo Lenkijos atplėstas rytines žemes su Lvovu ir Vilnium buvo visuminė Respublikos dalis."

J. Vilčinską tuojau pranešė tatai L. L. Komitetui, ir jo pirm. V. Sidzikauskas 1966 m. birželio 16 d. parašė laišką Lenkų Vienybės Komiteto pirmininkui Jungtinėse Valstybėse B. Biegai, pareikšdamas gilią apgailestavimą dėl tokio Londono kongrese priimto pareiškimo ir

nurodymas, kad toks dalykas ne tik pastatė mūsų atstovą keblion padėtin, bet ir buvo vargiai besuderinamas su esamu sutarimu ("gentlemen's agreement") nekelti teritorinių klausimų. Be to, LLK pirmininkas nurodė, kad iš tokio nutarimo tegali būti naudos nebent komunistams Lietuvoje, kuriuos erzina sklandus lietuvių -- lenkų bendradarbiavimas emigracijoje.

Į šį Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininko laišką neturima jokio atsiliepimo iš lenkų pusės.

(ELTA)

NEW YORK

• Jurgiui Kiaunei, sulaukusiam 70 metų amžiaus, minėjimą ruošia organizacijų atstovų sudarytas komitetas: ALT S-gos 1-sis ir 11-sis skyriai, Savanorių Kūrėjų Sąjunga, Karo Invalidų Draugija, LNF, Ramovėnai, Dariaus ir Girėno Postas, Korp! Neo-Lithuania Filisterių S-ga ir New Yorko padalinys, Teisininkų Draugija ir Lietuvių Bendruomenė.

Minėjimas įvyks š. m. vasario 11 dieną, Carnegie Endowment salėje, 345 East 46 Street, New Yorke.

Kalbės dr. J. Puzinas, poeziją skaitys Irena Vebaitienė. Po akademijos vaizės.

IŠ KITOS PUSĖS...

1966 m. gruodžio 26 d. šioje skiltyje buvo konstatuota: "Esama pažūros, kad Lietuvos likimas ateinantiems amžiams yra susijęs su sovietų imperija. Koks joje bus režimas, toks turėtų būti ir Lietuvoje. Geriausia ko gali tikėtis yra tik tai, kad ateityje Lietuvą tvarkys lietuviai komunistai su galimai mažesne priklausomybe nuo Maskvos".

Tai gana paplitusi pažūra, dažnai į galvą ateinanti visokiems "bendradarbiavimo" su kraštu šalininkams. Deja, ją pirmą kartą išgirdo Julius Smetona, kuris "Laisvosios Lietuvos" vasario 2 d. numeryje ją pradėjo visai teisingai komentuoti:

"Kadangi straipsnio autorius bevelija pasakyti 'esama pažūros', užuot pasakęs 'mano nuomone' arba 'mūsų nuomone', atrodo, kad ta pažūra nėra nei straipsnio autoriaus, nei tą straipsnį talpinusio laikraščio".

Tačiau po kelių eilučių komentatorius, užmiršęs ką pirmiau parašė, tą pažūrą jau vadina "Dirvos teigimu", o pats teigia: "Dirva šlykščiu straipsniu perduoda komunistinės propagandos žodžius".

Ką gi, dėl skonio nesiginčijama, kas vienam "šlykštu", kitam gali kitaip atrodyti. Pavyzdžiui, Darbininkas, kurį J. Smetona, rodos dar nėra paskelbęs komunistų organu, plačiai pacitavęs skilties "iš kitos pusės" samprotavimus ta tema, sausio 13 d. išvedžiojo:

"Šitie pasisakymai (iš kitos pusės), malonūs ar nemalonūs, bet naudingi: jie duoda aiškumo apie spaudą, aiškumo apie organizacijų kai kuriuos veikėjus. Duoda taip pat daugiau aiškumo, kad kilo triukšmas ne dėl asmeninių ar partinių motyvų, bet dėl skirtingo supratimo apie Lietuvos kelią į laisvę: kelias per kovą, kelias per madingai vadinamą prisitaikymą (accommodation), per nusiąžavimą (disengagement)".

"Faktai rodytų, kad taip 'triukšmo' priežastis suprato ir organizuotoji visuomenė, ryšium su tuo įvykiu garsiau ar tyliau įvykdytusi kai kurias atmainas -- Vliko valdyboje, Santaros - Šviesos New Yorko valdyboje, Lietuvos delegacijoje prie Paverptos Europos Seimo, netgi Bendruomenės atstovavime Vliko valdyboje".

Visa tai iki šiol nepastebėjo Laisvosios Lietuvos komentatorius, kuris Dirvos redaktoriui siūlo pastudijuoti ... 1946 m. balandžio 5 d. Vienybės Nr. tilpusią fotografiją! Ar neverčiau būtų komentuojant bėgamus įvykius, pasižiūrėti į dabartinės Vienybės iliustracijas? Niekas taip nepadėjo komunistui, niekas taip daug nepakenkė prieškomunistiniam sąjūdžiui Amerikoje, kaip komunistinio sąmokslų žiūrėjimas ten, kur jo visai nėra. Kovoti su komunisto apraiškom šiandien jau nebegalima su 1940 metų nuotraukomis. Šiaip ar taip praėjo 27 metai.

(vm)

RETA PROGA

įsigykite papiginta kaina
šias knygas:

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš Sibiro, lietuvių kalboje. Knyga gausiai iliustruota tomis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRĘ

ALĖS RUTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

DAILININKAS RAUBA

VINCO RAMONO novelės.

KAINA \$3.00

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$14.00, bet Dirvos skaitytojai, naudodamiesi knygų išpardavimo vaju, moka tik

10 dol.

už keturias knygas.

— I S K I R P T I —

DIRVOS ADMINISTRACIJAI
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Ašaras Maskvoje, Kelias į Kairę, Dailininkas Rauba ir Alma Mater, už papigintą kainą -- 10 dol.

Pavardė ir vardas

Adresas

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje.

PUNCH PRESS OPERATORS

We need punch press operators for our day shift (7 A.M. - 4:30 P.M.). Our press operators have been working more than 50 hours for the last five years, with an average hourly rate of \$2.49. We also offer top fringe benefits.

Call 334-3114. There's no toll charge. We are only 30 minutes from Bridgeport on the Parkway or Turnpike.

LAMINATED SHIM COMPANY, INC.

48 UNION ST., GLENBROOK, CONN.

(15-17)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTOVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. 5 Stars Greese Brand 5th — \$5.39
2. Glenmore Vodka 5th — \$2.98
3. Cœur de France Cordials 5th — \$2.98
4. Import. 3 Stars French Cognac 5th — \$4.75
5. May Wine — Import. From German 5th — \$0.98

6. Krupnik — Honey punch 5th — \$3.69
7. Import. Scotch Wiskey 5th — \$3.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Ambasadorių pareigos Vasario 16 proga

Pažvelgus į kalendorių, randi raudonomis raidėmis atžymėtas šventes. Tai nėra tik tradicija virtusios "poilsio dienos", bet ir oficialiai pripažintos šventės tikraja to žodžio prasme. Vienos jų valstybinės, kitos religinės, vienos jų primena didingus ir išsidėmusius valstybinio gyvenimo momentus, kitos kviečia susikaupimui ir dvasiniam atsinaujinimui.

Žiūri į lietuviškų institucijų išleistus kalendorius ir kartais apgalvestauji, kad Vasario 16 diena pagalėta kitokios spalvos dažų. Bet gi ne čia esmė. Kiekvienas susipratęs lietuvis žino, kad mūsų tautos gyvenime tai didelė šventė ir verta kuo didesnio dėmesio ir susikaupimo.

Ta proga ir ruošiami minėjimai, sakomos prkalbos, priimamos rezoliucijos, visa tai užbaigiant patriotine daina.

Gyvenimas bėga ir toje gyvenimo srovėje išigali nepalanki bendram visų reikalui rutina, kurioje išsiskiria tūminėjimų rengėjai ir visuomenė, raginama tikimnėjimą atsilankyti ir aukoti. Ir taip įprantame prie vienos dienos mechaniško veiksmo, kuris prilijsta giliau negalvojančio žmogaus samprotavimui, kad per Velykas ant stalo būtina turėti kumpis...

Tautos gyvenime įvykęs istorinis posūkis Vasario 16 pripuolamas tik savo data, bet ne savo esme. Vasario 16 paskelbtas Nepriklausomybės Aktas nebuvo panašus į

rezoliucijos paskelbimą minėjimo proga. Tam žygiui buvo įtemptai pasiruota ir jam taip pat buvo paruošiama tauta, kiek ano meto sąlygose tai buvo įmanoma.

Dažnai skelbdamiesi iš tikrųjų esą savo tautos amabasadoriais svetimuose kraštuose, dabar nestokojame gražių žodžių ir skambių minčių savo ambasadorystei įrodyti. Kalbame ne tik apie darbą, bet ir apie "kovą laisvinimo frontuose". O toje kovoje dažnokai ima viens kits slidinėti, neatlaikant reikiamos lygsvaros. Tai liečia ne vien tik išipareigojusius ir veikloje išjungusius asmenis, bet kiekvieną susipratusių lietuvių. Ambasadoriais vadindamiesi, pagalkime ir apie savo išipareigojimus bendrojo tikslo siekiant. To tikslo siekiant bendrame darbe neužtenka šūkavimų, savojo vardo iškelimo, kitų niekinimo, erzelio kėlimo ir skubėjimo nežinia kur ilgesnei kelionei nepasiruošus ir kantrybės nustojus. Tautos laisvės siekimas yra kilnus, kiekvienam tautos nariui šventas ir brangus dalykas, o ne siauros grupelės ar pavienių "ambasadorių" pasirinkta privilegija.

Kad ir be oficialių titulių, bet savo pareigose suprasdami išipareigojimų prieš savuosius ir svetimuosius svarbą, atsiminkime, kad mus stebi pastabi akis ne tik Vasario 16 proga. Todėl tą "ambasadorystę" ir turėtume pradėti kiekvienas nuo savęs.

aiškinan klausytojams, kad esu verčiamas kalbėti kondensuotai -- trumpai, t.y. imti jautį tiesiog už ragų. Šitą mano išsireiškimą Vl. Mingėla pritaikė visai kitoje vietoje ir tam išsireiškimui davė visai kitą prasmę. Pasirodo, kad su ragais reikia apsieiti labai atsargiai.

Savo pranešime atpasakojau apie dabartinių laikų nepastovias daugelio valstybių sienas, apie ruošiamą Vokietijos taikos sutartį su Sov. Sąjunga, apie ruošiamą projektą, sūliau apsvaistinti propagandos reiklą dėl Lietuvos sienų, būtent 1. propaguoti Lietuvos išjungimą iš Sov. Sąjungos.

2. propaguoti Lietuvos sienų ištaisymą pagal 1920 m. taikos sutartį su Sov. Sąjunga,

3. propaguoti prijungimą prie Lietuvos Karaliaučiaus srities, dabar neteisėtai valdomos Sov. Sąjungos ir

4. propaguoti prijungimą prie Lietuvos visų lietuviams apgyventų žemių.

Tai propagandai gaires turėtų nustatyti Vilkas susitaręs su Diplomatine Tarnyba. Jei Lietuvos komunistai į tai reaguotų ir išskeltų tokius reikalavimus, tai vertėtų tokius jų reikalavimus paremti.

Turiu pastebėti, kad šiomis savo pastabomis aš neturėjau tikslo įgelti reporterio Vl. Mingėlos, bet kiek tai įmanoma labai trumpei atitaisyti jo reportaže liečiantį mano pranešimą.

V. Šarka
Detroit

MENAS IR... PASAMONĖ

"Urbono tapyba -- tai žaibai ir griaustiniai (š.m. sausio 23 d. Dirva Nr. 9) savo str. pabaigoje (vg) taip nusišnekėjo:

"Vieną idėją realizavus, kita greit gimsta, ir taip ryškėja tūkai į gilesnius pasamones sluoksnius. O ten, atrodo, yra neišsamiame meno lobiai".

Toliau (vg) pritrūkęs savų žodžių cituoja dail. A. Kurausko tolygius svačiojimus. Opastaras is sako:

"L. Urbonas, norėdamas perduoti jausmų sukūrė tapo žaibiškais mostais, nesinaudodamas konvencionaliniais simboliais ir jokiomis regimos tikrovės užuominomis, bet operuoja tokiomis plastinėmis formomis, kurias diktuoja akimirksnių tesitėsias vidinis stovis".

Pagal (vg) išeina, kad menas, apie kurį jis rašo, gimsta iš pasamones, nes ten esą "neišsamiame" lobiai.

Pasamone yra iracionali arba negatyvi samonės kontrolė. Tad ir iš jos kilęs menas yra niekas daugiau, kaip meniškai apipavidalinta nesamone. Tačiau kiek išrodo paties matyti ir aprašyti paveikslai.

A. Kurauskas tvirtina, kad "... tapo... nesinaudodamas konvencionaliais simboliais ir jokios regimos tikrovės užuominomis". Atseit, nėra jokio sąryšio su aplinkos vaizduotės logika ar daiktine tikrove. Tai kas čia? Ir vėl ta pati samonės nesamone...? Taip, meninė nesamone! Tikras meninis niekalas!

Ačiū Dievui, kad šis menininko blūdas, pagal A. Kurauską, tik akimirksnių tesitėsias. Kas būtų, jei tas nelemtas apšėdimas niekada menininko neapleistų? Visuotiniai jį apimty, persimestų į visą jo kūrybą, į visus menininkus, į visą meną?

Gera, kad tai yra tik laikino sveičiojimo apraiška. Kambūty malonu žitūrėti vietoje gražaus meninio paveikslą į kokį nors nesuprantamą pasamones darkinį? Vis dėl to, čia dar ne viskas galutiniai aišku. Kas nuėjo iš "pasamones į nesamone" ar tokio meno kūrėjas, ar (vg) su A. Kurausku savo nesamoninguose pasamones kledėjimuose apie, tur būt, dar jiems neaiškiai suprantamą meną?

St. Gečas
Chicago

TAS KAS NESAMONĖ...

Jei p. S. Gečas atidžiau būtų skaitęs aną straipsnį (Dirva Nr. 9), tai gal pats būtų mažiau nusišnekėjęs. Man priskiriami žodžiai, kiekvienam atidžiam skaitytojui suprantami, kad tai p. Urbono žodžiai. Ten aiškiai pasakytas:

— Kuo mažiau pasiimi daiktų kelionėje, tuo lengviau ir maloniau keliauti ir toliau pažengti, — sako L.

LKD NAUJA PAŽIŪRA UKRAINOS KLAUSIMU

Įvairūs ir idomūs yra LKD S-gos biuletenio 1966 m. Nr. 6 turinys. Noliečiant kitų ten keliama aktualijų, noriu atkreipti dėmesį į vieną surizgusį klausimą -- tai santykiai su lenkais ir ukrainiečiais. Dėl lenkų, tai ten pasisakoma už šiltus santykius, tačiau dėl Vilniaus ir jo krašto priklausomybės Lietuvai pagrįstai atmetami bet kokie kompromisai ir žadama kovoti iki mirties. Toliau įvedamas naujas faktorius, dėl kurio šios polit. grupės atsakingi vyrai ligi šiol buvo priešingos pažiūros. Biuletenyje rašoma (8 pusl.):

"... Į toki mūsų strateginį planą būtina įvesti naują faktorių. Tai santykiai su ukrainiečiais -- mums labai drauginga tauta, kuriai iki šiol mes nenorėjome ar negebėjome ištiesti nuoširdžios draugiškos pagalbos rankos.

"Šilti santykiai su ukrainiečiais turi daug racijos apskritai (šisklausimas reikalingas atskiro pasisakymo). Tačiau jau vien iš lietuvių-lenkų santykių žiūrint, ukrainiečių draugiškumas mums yra didžiai naudingas. Lenkai yra tiek ukrainiečių tiek mūsų bendras oponentas teritoriniuose klausimuose. Šio fakto nepanaudoti būtų didelė klaida.

"Kaip su ukrainiečiais laisvės kovoje suartėti -- nelengva pasakyti. Tačiau visų pirmiausia reikia atsisakyti nuomonės, kad jie yra "antros klasės tauta". Šia prasme labai apgailėtina Favergtų Europos Tautų linija -- iš jų, tur būt, patys kiekiausiai antikomunistiniai kovotojai -- ukrainiečiai yra išjungti, nes, esą, jie niekuomet savo laisvos valstybės neturėję. Argumentas apskritai labai silpnas. Dar silpnesnis, kai matyti lietuvių visai teisingai didžiujantis savo 1941 m. vyriausybę. Ji išsilaikė vos porą mėnesių. Bet lygiai tokią vyriausybę po I-jo pasaulinio karo turėjo ir Ukraina. Nors trumpų laiką ir ji buvo laisva.

"Žinoma paslaptis ne čia. PET yra didele dalim amerikiečių kūrinys. Jos tokios, nes kai kas

nori, kad jos būtų tokios. Ukrainos ten nėra ir jos laisvės kovotojų skausmas didelis. Ne mažus priekaištus jie daro lietuviams, nors dabar ir be pykčio. Sunku pasakyti, ar lietuviai dėl ukrainiečių draugystės turėjo likti šalia PET, bet lygiai niekas negali pasakyti ar kaina, kurią mokėjome (ar dar mokėsime), palikdami ukrainiečius už durų, ateity neatrodys perdidelė".

Šios LKDS-gos vardu reikišamos mintys vertos dėmesio kaip tik dėl to, kad jos yra visiškai priešingos šios polit. grupės viršūnių dar neseniai reikštomis pažiūroms.

Šiam teigimui patvirtinti čia suminėti keletas faktų: a) buv. Vliko pirmininkas dr. A. Trimakas 1960 m. Draugo Nr. 214 sakoma, kad Favergtų Tautų Savaitės komiteto rengiamuose minėjimuose lietuviams dalyvauti nedera, kadan gi ten dalyvaus ir nevalstybinės tautos; c) 1960 m. vasarą New Yorko Lietuvių Tarybos posėdy Franas Vainauskas kalbėdamas Vliko ir kitų bendrinių veiksmų vardu ragino, kad Favergtų

Tautų Savaitės K-to rengiamos demonstracijos lietuviai neremtų, idant susiliečiant su ukrainiečiais ir kitomis nevalstybinėmis tautomis, nepakenkti mūsų statusui; d) Tą pačią nesusitepiamo susiliečiant su ukrainiečiais pažiūrą gynė tuomet ir vėliau tapęs Vliko pirmininku V. Sidzikauskas, jį dar sustvirtindamas State Departamento pritarimu.

Šia tema šiuos žodžius rašančiam teko kalbėti viešai įvairiomis progomis, akivaizdoje čia paminėtų asmenų ir, taipogi, parašyti platesnį rašinį (Dirva 1963. Nr.40). Nors privačiai ir susilaukdavau pritarimo, tačiau, grėsmė būti apšauktam valstybingumo pažeidėju pritariančiuosius sulaukydamo nuo viešo tokių "heretiškų" minčių gynimo. Esu įsitikinęs, kad išeidžiantis atstūmimas Ukrainos -- stipriausio partnerio, natūraliausio draugo -- nuo bendros kovos tautos prieš bendrąjį priešą -- Rusijos bolševizmą -- yra priešinga mūsų interesams, moraliniams principams ir logikai, o taipogi nieko bendro neturi su mūsų valstybinio statuso pažeidimu.

Todėl aukščiau cituotą LKDS-gos pasisakymą rodo naują kryptį laisvės kovos strategijoje.

Vaclovas Alksnis

Vyr. Skaut. E. Vengianskas Clevelande įvykusiame jūrų skautų vadų susirinkime prisėgą j.v.s. Vl. Petukauskui Inkaro Ordiną.
L. Knopfmillerio nuotrauka

LAISVĖS KOVŲ DAINOS

"Žūthūtinų kovų atvangomis, kraupiuose mirties šešėliuose gimė šios neviltingų kovų dainos. Gūdjioj prieblando, mirtinų pavojų grėsmė jas kūrė, rašė, perrašinėjo ir net spausdino kovūnai, kurių vardų jau niekas nebesužinos".

Si knyga tai kuklus, bet ir gražus laikinas paminklas mūsų žuvusiems partizanams.

★

Šis leidinys, 1962 m. išleistas L. N. F. ir redaguotas poeto JONO AISČIO, ypatingai rekomenduotinas įsigyti Vasario 16 proga.

KAINA — 5 DOL.

Rašykite:

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Mums rašo

DĖL "POLITINĖS POPIETĖS DETROITE"

Šių metų Dirvoje 7 ir 8 nr. buvo atspausdintas Vl. Mingėlos reportažas tuo pačiu pavadinimu, vienas iš platesnių aprašymų tos politinės popietės. Prirašyta daug, darbo ir pastangų įdėta nemažai. Tik man labai gaila, kad mano pranešimą toje popietėje apie Lietuvos sienas, suplakė su kito pranešėjo -- dr. G. Petersono pranešimu, kuris kalbėjo apie komunizmo skilimą ir apie pasireiškiantį tautinį komunizmą. Vl. Mingėla nemažai dar

pridėjo savų žodžių ir visa tai priskyrė man. Iš tokio reportažo susidaro įspūdis, kad V. Šarka kalbėjo ne į temą -- ne apie Vidurio ir Rytų Europos sienas.

Priskirdamas man dr. G. Petersono pareikštas mintis apie Jugoslaviją, apie tautinį komunizmą, kurį gal reiktų ir mums palaikyti, ir kitas savo tezes, iškraipė mano pranešimą tiek, kad ir aš pats nelabai pažinau.

Todėl, kad nesuklaidinti tų, kurie mano pranešimo negirdėjo ir paskatintas tų, kurie dalyvavo politinėje popietėje ir pranešimą girdėjo, radau reikalo parašyti šį nors trumpą paaiškinimą.

Lyg ir nujausdamas tokį atsitikimą, aš stengiausi kalbėti labai lėtai ir aiškiai, kad būtų laiko daryti užrašus, jei kas to pageidautų. Užimty daug laiko ir vietos tą ilgoką reportažą smulkiau aptarti ir įvertinti. Pasitenkinsiu tik esminių paklaidų trumpu ištaisyimu.

Pradžioje savo pranešimo, dėl skirto man trumpo laiko, (15 min.), humoro formoje pa-

Šv. Antano gimnazijos lietuviškumo reikalu

Sausio 24 d. dienraščiui Naujienų laidoje straipsniu "Lietuvių nutautinimo mokykla" priekiaštauja pranciškonų šv. Antano gimnazijai dėl lietuviybės. Čia pateikiami faktai nušviesti lietuviško auklėjimo padėčiai šioje mokykloje.

Šv. Antano gimnazijos tikslas yra dvilypis: išlavinti jaunimą, kad jis patektų į Amerikos bei Kanados kolegijas ir išauklėti jį sąmoningais lietuviams, kad gyvenime naudotų lietuvių kalbą ir reikštųsi tautinėje veikloje. Abu tikslai yra pirmieji ir siejami lygiagrečiai.

LIETUVIŠKAS ŠVIETIMAS

Aplinka

Lietuviško auklėjimo atžvilgiu šv. Antano gimnazijoj yra tokios sąlygos.

Pirmiausia stengiamasi visą aplinką padaryti galimai lietuviškai. Gimnazijos klasės, salės, žaidimų patalpos, koridoriai, biblioteka, pamokų ruošimo auditorija išpuošta žymiųjų lietuvių dailininkų kūriniais — paveikslais bei skulptūromis. Bažnyčia, kuria naudojasi mokiniai, naujai pastatyta arch. A. Kulpavičiaus ir išdekoruota dail. V.K. Jonyno, yra viena iš pačių meniškiausių visoje Amerikoje. Altorių, vitražų ir skulptūrų pagrindas — lietuvių tautodailė. Mažąją kopytėlę, esančią pačioje gimnazijoje, šiuo metu baigia meniskai įrengti dail. V. Vizgirda. Gimnazijos pastatą supa 3 dideli lietuviško stiliaus religiniai ir tautiniai paminklai su kurti archit. J. Muloko ir skulpt. V. Kašubos. Be to, mokiniams kasdien teikiama proga gėrėtis lietuvių dailininkų

galerija, įrengta gimnazijoje. Galvota, jog tokia aplinka savaime nuteiks jaunimą tautiškai ir išugdys jame gilesnį lietuvių kultūros pajautimą.

Oficialioji programa

Paties lietuviško auklėjimo eiga tokia. Lietuvių kalba, istorija ir literatūra yra gimnazijos programoje kaip pagrindiniai dėstomieji dalykai. Jiems skiriama 16 valandų savaitėje. Kadangi mokiniai pagal sugebėjimą suskirstyti į 4 grupes, kiekvienai grupei tenka po 4 lietuvių kalbos pamokas savaitėje. Pridėjus dar 2 savaitines dainavimo pamokas, kuriose dalyvauja beveik visi mokiniai, ir 1 tautinių šokių pamoką, turėsime lietuviško švietimo 7 valandas savaitėje. Be to, sekmadienio mišios, pamokslas ir visos kitos pamaldos vyksta lietuvių kalba. Visi mokytojai lietuviai, išskyrus anglų kalbą ir pašybą. Priimami tik lietuvių tėvų vaikai. Lietuviškas švietimas pagalbinės tautos ieškoma kur tik galima. Šiais mokslo metais gimnazijos chorui vadovauti pakviestas žymusis kompozitorius Julius Gaideelis. Vaidybos ir tautinių šokių pamokoms jau per daugelį metų talkina šios srities specialistės B. Kerbelienė ir O. Ivaškienė. Skautų veiklai vadovauja žinomi šios organizacijos veikėjai Mykolas ir Stefanija Subačiai. Mokinių etinio švietimo instrukcijas duoda med. dr. F. Kinkus. Gimnazijos bibliotekai perkamos visos lietuvių kalba išleisto knygos, prenumeruojami visi žurnalai ir dauguma laikraščių.

Lietuviško švietimo programa papildoma organizacine veikla, įkuria stengiamasi įtraukti visus mokinius. Gimnazijoje veikia abi pagrindinės lietuvių jaunimo organizacijos — skautai ir ateitininkai. Jų susirinkimai daromilietuvių kalba. Mokiniai gimnazijos lėšomis vežami į šių organizacijų žymesnius saskrydžius. Taip pat šv. Antano gimnazijoje ruošiami jų saskrydžiai. Kasmet čia vyksta rytinio Amerikos kraščio skautų kursai ir pavasarinės šventės, į kurias atkeliauja lietuvių jaunimas iš įvairių vietų.

Kitos švietimo priemonės

Gimnazijoje su atitinkamomis programomis ruošiami visų žymesnių lietuvių religinių ir tautinių švenčių minėjimai, kaip Kristaus karaliaus, Lietuvos kariuomenės, Kalėdų, Vasario 16, šv. Kazimiero, šv. Jurgio ir kt. Į garsesnius lietuvių tautinius pasirodymus kitur vežama visa gimnazija. Praėjusiais mokslo metais visi mokiniai su mokytojais dalyvavo Laisvės Žygyje New York'e (320 mylių nuo gimnazijos). Vasario 16 proga siunčiami mokinių kolektyviniai laišukai su visų parašais JAV prezidentui, Jungtinių Tautų vadovybei, senatoriams. Mokiniai daro tarp savęs rinkliavą Vlikui ir Tautos Fondui. Iškilmingom progom į gimnaziją kviečiami žymūs asmenys: rašytojai, menininkai, visuomenės veikėjai. Pasakutiniu laiku mokslo metų pabaigos iššiklėse dalyvavo lietuviai vyskupai V. Brizgys ir P. Brazys. Šiais mokslo metais pakviestas vysk. C. Salatka. Šiemet į lietuviško švietimo programą įtraukti 5 aukšto lygio koncertai. Jau buvo Iz. Vasyliūno smuiko kon-

certas ir solistų A. Vedeckaitės ir St. Liepos, vokaliniai koncertai. Dar turi įvykti sol. Daivos Mongirdaitės ir pianistės Julijos Rajskauskaitės koncertai. Pagaliau mokiniams kiekviena proga, privačiai ir viešai, pažymima jų lietuviška kilmė ir pareigos tautai.

Iš to galima jau spręsti, ar šv. Antano gimnazija su tokia programa ir su tokiais polėkais užsitarnauja būti vadinama "lietuvių nutautinimo mokykla".

AMERIKIETIŠKOS PROGRAMOS REIKALAVIMAI

Vertinant šv. Antano gimnaziją, reikia atsiminti tai, kad ji yra su visom Amerikos valdiškų gimnazijų teisėmis ir pareigomis. Šiuo atžvilgiu jos tikslas gerai paruošti mokinius į kolegijas. Kaip į kolegijas paruošiami gimnazija, ji įregistruota Amerikos švietimo įstaigose jau prieš 11 metų. Atsimenant kokią akyli atranka daroma dabar iš kolegijų puses, lengva suvokti, kiek daug reikalaujama iš tos rūšies gimnazijų. Jos privalo būti aukšto lygio, išsiugdyti gerą vardą, turėti visa tai, ką turi kitos valdiškos gimnazijos, būtent: patogias patalpas, cenzuotus mokytojus, mokslo priemones (biblioteką, fizikos-chemijos laboratorijas), įvairius mokinių lavinimosi ratelius, savo periodinius leidinius — šio krašto kalba, sporto komandas ir kt. Jei to nėra, gimnazija nustumiama į žemesnę kategoriją, ir mokiniams pasunkinamas kelias į kolegijas.

Jeigu šv. Antano gimnazija neturėtų viso to, ką turi geros Amerikos gimnazijos, jos dienos būtų suskaitytos. Negalint iš jos patogiai patekti į kolegijas, lietuviai tėvai nesiųstų čia savo

vaikų. Taigi tarp kitų lavinimosi priemonių šv. Antano gimnazijai reikalingas ir savas laikraštėlis šio krašto kalba. Juo bendraujama su kitom amerikiečių gimnazijom ir centrinėms švietimo įstaigoms parodomai mokinių lavinimosi vaisiai. Niekas ten lietuvių kalba nespausdinama todėl, kad leidinys skiriamas tik kita-
taučiams, kaip anglų kalbos mokymo vaisius. Lietuvių kalba gi kasmet išsina kitas, nepalyginamai didesnis, leidinys, spausdinamas spaustu-
vėje ir išsiuntinėjamas lietuvių spaudai bei visuomenei.

LIETUVIŠKO ŠVIETIMO SUNKUMAI

Grįžtant prie lietuviško švietimo, tenka pažymėti, kad jis kas met sunkėja. Vis gausiau atvyksta į gimnaziją lietuvių mokinių, kurie nebemoka kalbėti lietuviškai arba labai mažai moka. Bendraujant su jais, nuolat reikia griežtis anglų kalbos. Iš šalies žiūrint kasdienėje rutinoje, ypač grupiniuose pokalbiuose, lengvai gali susidaryti įspūdis, kad bendrabučio tvarkytojai su vaikais šneka tik angliškai. Bendrabučio vadovai gi labai gerai moka ir myli lietuvių kalbą. Vargas čia yra ne su mokytojais ar bendrabučio tvarkytojais, bet su mokiniais, kurie atvyksta jau galutinai užsikirtę tarp savęs vartoti anglų kalbą. Ši problema yra ne tik šv. Antano gimnazijos, bet visų vasarinių lietuvių stovyklų, visų šeštadienių mokyklų ir daugelio daugelio šeimų. Norintiems lietuvių kalbos išmokyti lietuviai pranciškoniai ką tik atspausdino išsamų vadovą, paruoštą kalbininkų L. Dambriūno, A. Klimo ir W.R. Schmalstieg, kuris pradėtas vartoti ir šv. Antano gimnazijoje.

Sunkėjant lietuviško švietimo padėčiai, jau kreiptasi į Lietuvį Bendruomenę talkos. Buvo prašyta pagalbai bent vieno lietuvių kalbos dėstytojo. Buvo net siūlyta (per Juozą Bachuną ir Stasį Barzduką) perimti visą lietuvišką švietimą, jeigu mūsiškis atrodytų nepakankamas. Lietuvių Bendruomenės vadai buvo kviešti lankytis šioje gimnazijoje. Kiekvienas lietuvis čia yra laukiamas svečias.

Šv. Antano gimnazijos vadovybė labai nori, kad šioje dvikalbėje mokykloje aukštai stovėtų lietuviškas auklėjimas. Be jo neliktų prasmės laikyti šią mokyklą ir jai skirti tiek darbo bei išteklių. Bet gimnazijos vadovybė nenorėtų, kad tie dalykai, kurie priklauso prie Amerikos valstybinių gimnazijų programų ir prestižo, būtų laikomi nulietuvinimo priemonėmis. Panašiai negalime priimti ir tokio užmetimo, kad šioje mokykloje vaikai esą verčiami tapti kunigais ar vienuoliais.

Vertinant šv. Antano gimnaziją, būtina tenka laikyti prieš akis jos dvi-
lypi uždavinį — lietuvišką švietimą ir Amerikos gimnazijų programą.

T. Leonardas Andriekus, O.F.M. Šv. Antano gimnazijos rektorius.

HELP WANTED MALE

SHEET METAL MECHANICS

CLOSE TOLERANCE WORK
BRAKE OPERATOR
and
SETUP MAN
N. E. FORGE CO.
Cambridge, Mass. (617) 868-6400
(16-18)

Wanted Experienced
DIE MAKERS
DIE REPAIRMEN
TOOLROOM HELP
Must have job experience. Full or part time. Apply Thomas Die & Stamping, Inc., 2170 E. Walton Blvd., Pontiac, Mich. (16-18)

BENEDIKTAS ZABIELA

NAUJAS DVARO PONAS

Ištrauka B. Zabelos romano "Klaida".

(7)

Bet galų gale jo pareiga pasakyti teisybę. Atėjus į valgomąjį, Andrikonis užkalbino Franą pirmas:

-- Na, kaip atrodo mūsų banda? -- teiravosi jis.

-- Nekaip.

-- Ką tu sakai?! -- nustebo Andrikonis. -- Nustatyti jų veislę beveik neįmanoma, nes jos labai sumaišytos. Be to, visos yra senos. Matomai ankstyvesnieji šeiminkai nenorėjo laikyti jaunų ir jas parduodavo. Frižiūrimos gerai. Gražiai atrodo, tai ir viskas. Pieno duoda mažai. O jei kurios ir duoda daugiau, pieno vertė žema. Žinoma, sunku pasakyti iš karto, bet viskas rodo, kad mažai tepasikeis. Kad taip ūkininkauti nebegalima, kaip seniau buvo, turbūt ponas Andrikonis sutiks, -- pareiškė Franas.

-- Šiūr! -- atsakė Andrikonis: -- Mes negalėsime atsilaukti prieš kitus, mus nukonkuruos. Reikės ką nors daryti.

Kas tas "šiūr", Franui buvo neaišku. Galvojo ar neties tik tarmiškai vartojamas žodis karvėms varyti "šiūr". Bet Andrikonis jį pavartodavo dažnai, kalbėdamas ir apie ką nors kita, ne tik apie karves.

Kada Andrikoniai valgydami kalbėjosi su Franu, Teresiukė nekantriai laukė, gal ji išeis, ir Franas paliks vienas. Nors valandėlę tektų su juo pasikalbėti. Deja, Andrikoniai pakilę su Franu nuo stalo, nužygiavo į tvartus. Franas ėjo jiems kažką

pasakodamas, o Andrikonis tai šen, tai ten pritarėdamas, vieną ranką laikydamas ant žmonos peties, kita plačiai gestikuliuo.

Fietus Teresiukė ruošė labai kruopščiai ir darė planus, kaip po vakarienos susitvarkyti, kad Pranas vėl būtų vienas, kaip vakar vakare. Žinojo, kad jis čia bus tik vieną dieną, vadinas šiandien vakare turi išvažiuoti. Dar gerokai prieš pietus valgomajame stalas buvo paruoštas trims asmenims. Fietų metui artėjant, Teresiukė dairėsi pro langus sekdama, ar negrįžta Andrikoniai su Franu. Firma pamatė Andrikonienę, vyrų dar nesimatė. Teresiukė stengėsi būti nuošaliai, be reikalo nesimaišyti valgomajame, kad neišsiduotų Andrikoniams ar Franui.

Pro praviras duris ji girdėjo Frano ir Andrikonių pasikalbėjimą. Visa jų kalba buvo apie karves, pieną, pienines, sviestą. Ji negalėjo suprasti, dėl ko tiek daug apie tai kalbama. Girdėjo Andrikonis daug klausinėjant ir ramų Frano balsą paaiškinant jiems. Pietums pasibaigus, Andrikoniai su Franu išėjo į kitą kambarį ir ten tęsė pasikalbėjimą.

Teresiukė pykdama rinko nuo stalo indus. "Ir kam tiek daug kalbėti?" -- galvojo ji. -- "Ar negalėjo jis nors pusvalandžiui pasilikti valgomajame pasiklausyti radio? Paprastai Andrikoniai po pietų eidavo valandėlę pamiegoti. Kodėl gi šiandien neina. Negi tos karvės taip svarbios!"

Neskubėjo ruošti vakarienos. Palengva plovė indus, galvojo, ką virti, mąstė apie Franą, apie save, kaip galėtų vakarienos metu atskirti Franą nuo Andrikonių. Nors daug minčių atėjo į galvą, bet ji pasirinko pirmąją: vakarienę paruoš tik Andrikoniams. Jie atėję valgyti ir radę tik dvims pavalgys vieni. Vėliau ji paruošė Franui ir tada turės progą su juo pasikalbėti. Ruošdama vakarienę buvo tikra, kad taip pavyks, kaip ji galvojo. Deja, reikalai pakrypo ne į tą pusę.

Grįžęs Andrikonis nustebo pamatęs paruoštą stalą tik dviem. Atėjo tiesiai į virtuvę.

-- Kodėl stalą paruošė tik dviem? -- paklausė.

-- Kad jūs tik du esate, -- kiek sumišus atsakė Teresiukė.

-- O kaip su kontrolasistentu?

-- Juk jis šiandien turi išvažiuoti, ar ne?

-- Išvažiuoti jis išvažiuos, bet prieš kelionę juk turi pavalgyti.

-- O aš maniau, kad jis jau išvažiavo, -- teisinosi ji.

-- Dar ne. Jis išvažiuos labai vėlai.

-- Man niekas nieko nesakė, -- vėl teisinosi ji.

-- Maniau, kad ir be sakymo supras.

-- Tai jūs galite abu pavalgyti, o jam paruošiu iš naujo.

-- Kaip tai iš naujo. Ką jis pagalvos, kad mes jį atskirsime!

-- O kaip vakar? Juk jis valgė vienas ir ne-
pyko, -- nenusileido Teresiukė.

-- Aha, vakar kitas reikalas. Vakare jis atvažiavo jau mums po vakarienos, už tai negali užsigauti.

Niekas nepešusi Teresiukė, turėjo paruošti ir Franui. Ruošė paskubomis, pikta ir nepatenkinta. Kaltino save dėl nesugebėjimo pagalvoti, kad taip gali atsitikti. Nebeturėjo vilties, kad vėl galės su Franu susitikti vienu du.

Andrikoniai, valgydami vakarienę, nekalbėjo tiek daug su Franu. Valgė paskubomis, nes žinojo, kad Franas po vakarienos, padaręs užrašus ir susipakavęs, turės išvažiuoti. Po vakarienos Andrikoniai jautėsi pavargę, nes visą dieną išbuvo laukuose ar tvartuose prie karvių. Atsisveikinę su Franu ir nenorėdami jam trukdyti tvarkant užrašus ir ruošiantis kelionei, išėjo į savo miegamąjį.

(Bus daugiau)

HELP WANTED MALE

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.8784 E. 78 St.
341-1700A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft ComponentsKELLER-
HYDROTEL
Contouring and profiling
MachinesHORIZONTAL
BORING
MILLSTURRET
LATHESCAP TURRET
LATHESENGINE
LATHESMILLING
MACHINESRADIAL
DRILLSNUMERICAL
CONTROLLED
MACHINESGAUSITE GERA VALANDINI
ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS.Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.Production
Opportunities

Machine Operators

Rapid expansion and growth
has given us many new pro-
duction jobs to fill. These are
new jobs with us and there is
room to grow.

WE NEED:

SILK SCREEN
PRESS OPERATORSSetup and operate automatic
and manual presses, some ex-
perience preferred.

SHEAR OPERATOR

Experienced operator to set up
and operate power shears to
36" face. Must read rule.DECOILER OPERATOR
Handle coil metal from unload-
ing, inspecting, storing and
decoding processes. Shears and
fork lift will be used.Good starting wages and lib-
eral benefits. Downtown loca-
tion. Please call for appoint-
ment.

216 — 696-4271

Cole National Corp.
Cleveland, OhioFARM SHOPS, INC.
(FINE FOOD & ICE CREAM)
Litchfield Farm Shops is a young,
fast growing Conn. group of fine
food and ice cream shops.We are looking for men who seek
an annual income of over \$10,000.
Our management program consisting
of on the job training runs for a
maximum of 6 months with fringe
benefits.We are seeking men in any field
who have the ability to learn to
supervise and control total opera-
tions of our business. No financial
investment necessary.No seniority, even during training,
and your progress is solely dependent
on your own capabilities.21 Farm Shops now in operation
and more under construction.

CALL OR WRITE

FARM SHOPS, INC.
PERSONNEL CENTER
BOX 269
MIDDLEBURY, CONN.
203 — 758-2481ELECTRICAL
INDUSTRYPanel Wiremen
Transformer Technicians
Magnet Repairmen
Diesel Mechanics
Electric Mechanics
Engine Lathe Hands

Day and Night Shifts

Are Your Skills Being
Purchased for Only a
Weekly Paycheck?LOOK TO THE
FUTURE
TOP INDUSTRY
WAGES

G. E. Benefit Package

Stock Bonus Plan
Pension Plan
Liberal Vacation and
Holiday Pay
Comprehensive Medical
Insurance
Product Purchase Plan
Emergency Aid Plan
Educational Assistance
Programs
Many OthersSteady Employment
Frequent OvertimeNew 2-Year Labor Contract
Replies Strictly Confidential

APPLY

8 to 4 P. M.

Monday Through Friday

GENERAL ELECTRIC
COMPANY4477 E. 49TH ST.
Cleveland, Ohio 883-1000GENERAL
ELECTRIC

An Equal Opportunity Employer

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
MACHINISTSExperienced Milling machine opera-
tors and general machinists.
Must be able to set up work from
Blue Prints & Tolerances.
Steady overtime, all benefits, good
starting rate, long range aircraft
prospects. Write:

A. W. HECKER CO.

7100 Euclid Ave.

Cleveland, Ohio 44103

or phone 1-216-881-3700

An Equal Opportunity Employer
(16-22)

WANTED AT ONCE

1ST CLASS

ALL AROUND

MACHINISTS

TOOL MAKERS

With job shop experience
Steady work, ample overtime,
many fringe benefits.

E & W TOOL

3555 W. 69th St.

Cleveland, Ohio

216 — 651-5335

(13-19)

DIRVOJE

DIDELIS

PASIRINKIMAS

PLOKŠTELIŲ

IR

NAUJŲ KNYGŲ

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Sausio 29 d. D.L.K. Biru-
tės draugijos Clevelando
skyriaus narių susirinkime,
įvykusiame N. ir V. Bra-
ziulių bute, įdomią popietę
užpildė dail. L. Urbonas, sa-
vo pokalbyje iškėlęs eilę
įdomių minčių apie meną,
jo samprotį ir pažiūrą į
modernąjį meną.Po to skyriaus narės apar-
tarė savo veiklos reikalus ir
šiltai sveikino V. Nagevi-
čienę jos vardinių progą.V. Nagevičienė keletą
metų iš eilės sėkmingai va-
dovavo veiklioms birutinin-
kėms.Šiuo metu skyriaus pir-
mininke yra veikli ir naujų
sumanymų kupina S. Knis-
tautienė.AVA WILLIAMS, dar vadina-
ma dramblių karaliene, atvyks-
ta į Clevelandą ir su savo dres-
iruotais drambliais pasirodys
Grotto cirko programoje.
Grotto cirkas veiks Public
Hall nuo vasario 9 iki 19 d.

F E M A L E

WANTED EXPERIENCED

LATHE HANDS

GRINDER HANDS

MILL HANDS

Must be able to set up work
from Blue Prints & Close Toler-
ances.

Jobs With a Future

SPACEMET, INC.

13471 Mt. Elliot

Detroit, Mich.

313 — 892-0400

(16-19)

Dail. Leonas Urbonas su Clevelando birutininkėmis. Pirmoj eilėj iš kairės: S. Knistautienė -- bi-
rutininkų Clev. sk. pirmininkė, V. Nagevičienė, I. Glodenienė, L. Urbonas, V. Stančikaitė-Abraitienė,
I. Plechavičienė, M. Bažiulienė; antrojo eilėje: S. Stasienė, J. Jonaitienė, R. Čiuberkienė, M. Slabokie-
nė, G. Kudukienė, S. Garlauskienė, N.S. Braziulienė, S. Natkevičienė, M. Apanienė, A. Mikolaitienė ir
svečiai M. Stasas, V.A. Braziulis.

V. Plidžinsko nuotrauka

• Kazys Sen'kas, daug
kartų keliajęs po Jungtines
Amerikos Valstybes, Kana-
dą ir Meksiką, jau kelios
savaitės ilsisi saulėtoje Flo-
ridoje, Hollywoode, Atlanto
paplūdimyje. Šilima siekia
80 laips.• Simas Baranauskas,
šiomis dienomis miręs Cle-
velande sulaukus gražaus
80 m. amžiaus, yra senosios
ateivių kartos veikėjas.Clevelande buvo suorga-
nizavęs Lietuvos sūnų dūdų
orkestrą, nes gerai groti
buvo pats išmokęs tarnau-
jant caro kariuomenėje.
Kartu su broliu Feliksu Ba-
ranausku aktyviai reikėsi
Clevelando lietuvių Teatra-
liškame chore, Lietuvių Pi-
liečių Klube ir Salės Bend-
rovėje, Vyčių kuopoje. Taip
pat buvo uolus Dirvos skai-
tytojas ir jos rėmėjas.Velionis paliko žmoną
Marę, Clevelande gimusią
lietuvaite, dvi dukras ir sū-
nų, eilę anūkų, brolių Felik-
są ir seserį Adelę Kančienę.
Baranauskai kilę iš Sei-
liūnų km., Seirijų parap.* ŽINUTĖJE apie Lie-
tuvų Fondo valdybą
(žiūr. Dirvos Nr. 15, va-
sario 6 d.) išibrovė klai-
da išdininko A. Jonaičio
adrese, būtent, turi būti
773 Woodview Rd., o ne
733.CLEVELANDO PARENGIMŲ
KALENDORIUSVASARIO 12 D. Lietuvos Ne-
priklausomybės atstatymo 49 m.
sukakties minėjimas. Rengia
ALT Clevelando skyrius.VASARIO 18 D. 7:30 val. vak.
dail. R. Viesulo paskaita. Ren-
gia Korp! Giedra.

KOVO 5 D. Kaziuko mugė.

KOVO 12 D. Vysk. Valančiaus
lit. mokyklos "Aukuro" ansamb-
lio koncertas.BALANDŽIO 1 D. Vysk. Valan-
čiaus lit. mokyklos balius.BALANDŽIO 29 D. Vysk. Va-
lančiaus lit. mokyklos ir šv.
Jurgio parap. komiteto koncer-
tas - balius.GEGUŽĖS 13 ir 14 D. Ateiti-
ninkų pavasario šventė.GEGUŽĖS 28 D. Vysk. Valan-
čiaus lit. mokyklos mokslo me-
tų užbaigimas.BIRŽELIO 25 D. LVS Ramo-
vės gegužinė.LAPKRIČIO 11 D. LVS Ra-
movė rengia Karluomenės šven-
tės Minėjimą

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamieji — 1 apa-
čioj. Grovewood rajone. Sa-
vininkas išsikrausto. Priva-
lo parduoti. \$12,800.
Tel. 752-3400.LIETUVIŲ FONDO
NAUJI NARIAI1967 m. sausio mėn. Lietu-
vių Fondas padidėjo šiais nau-
jais nariais: Po \$1,000,00 au-
kojo: a.a. A.J. Atm. Inašas (pa-
vardės prašė neskelbti), Med.
dr. Bernardas ir Gabrielė Roč-
kai. \$500,00 -- a.a. Kazimie-
ros Gasienės (Gasis) Atm. Ina-
šas. \$350,00 -- Med. dr. Vy-
tautas Avižonis. \$300,00 -- Tė-
vas A. Ionsas Bernatonis, OFM
Cap. \$215,00 -- a.a. Albino
Karoso Atm. Inašas. Po \$200:
Vladas Venckus (Venezuela) ir
Kun. Juozas J. Grabys. Po
\$100,00: Aldona M. Gudėnienė,
Kun. Lūdas Januška, Kun. prof.
Kazimieras Gečys, Prof. An-
tanas ir Marija Vasiai, Ona ir
Pijus Vaičiuliai, a.a. Vinco Ste-
ponaičio Atm. Inašas, Irena Si-
monaitienė, a.a. Vytauto Bagda-
navičiaus Atm. Inašas, a.a. Ado-
mo Dundzilos Atm. Inašas, Juo-
zas Vilutis, Kun. Antanas Vil-
kaitis, a.a. Inž. Alfonso Semė-
no Atm. Inašas, Vladas ir Ni-
jolė -Jankutė Užubaliai, Lie-
tuvos Šaulių Sąjungos Trenty-
je C.V., M. Kvedaras, a.a. Vin-
co Jokubyno Atm. Inašas, L.A.
(pavardės prašė neskelbti), Juo-
zas ir Aleksandra Dėdinai, An-tanina Tumosienė savo ir miru-
siojo vyro a.a. Kazimiero var-
du, Dr. W.V. Didžys (Australi-
ja), Magdalena Caidikienė, Elz-
bieta Radauskienė savo ir mi-
rusiojo vyro a.a. Adomo vardu,
a.a. Leopoldo Krumplo Atm.
Inašas.Tuo pačiu laiku savo įnašus
papildė:Petras P. Jaras iki \$200,00,
Edvardas Pranckus iki \$150,00,
LB Brighton Parko Apylinkė
iki \$500,00; LB Waukegano Apy-
linkė iki \$1,600,00; Pranas ir
Petronėlė Atkočiaičiai iki \$200,
Nepriklausomos Lietuvos Karo
Mokyklos Ats. Jaun. Ltn. Kur-
sų laidos (1936 m.) auklėtiniai
ir karininkai iki \$1,035,00; a.a.
Gen. Zenono Gerulaičio Atm.
Inašas iki \$150,00; Kazimieras
Šimkus iki \$200,00; LB Auro-
ros Apylinkė iki \$170,00; Med.
dr. Zigmąs ir Marcella Rudai-
čiai iki \$425,00.

(sk)

* PRIEŠ ATNAUJIN-
DAMI savo namų ar au-
tomobilių draudimus, pa-
lyginkite savo mokestį
paskambindami V. Gied-
raičiui tel. 944-6835.LIETUVIŠKOS KNYGOS,
PLOKŠTELĖS,
MEDŽIO DROŽINIAI,
AUDINIAI,
GINTARO KAROLIAI
IR KITI IŠDIRBINIAI.Įvairios kitos importuotos
dovanos!Visa tai galite įsigyti DIRVOS
krautuvėje,

6907 Superior Ave.

Krautuvė atidaryta kasdien nuo
9 val. ryto iki 5:30 val. vak.,
šeštadienį iki 3 val. p. p.JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

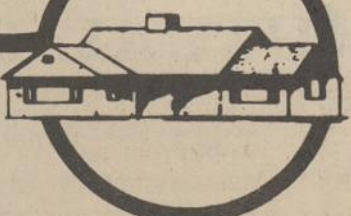
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763936 East 185th St.
KE 1 - 7770Naturally
SUPERIOR
SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

(15-17)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* Irena ir Vytautas Matonai papildė savo įnašą Vilties draugijai, atsiųsdami 15 dol.

* Liet. Jūrų Skautų Inkaro Tarybos nutarimu, Klaipėdos krašto atvadavimo proga, sausio mėn. 15 d. apdovanoti L. J. S. aukščiausiu garbės ženklu "Inkaro Ordinu" L. J. S. Vyriausias skautininkas j. v. s. S. Vengianskas ir L. J. S. Vyriausia skautininkė, j. s. A. Gasnerienė. Abu apdovanotieji skautininkai ilgus metus dirba Lietuvių Jūrų Skautijos labui.

* DR. R.A. GAŠKA, chemijos inžinierius, pasižymėjęs sportininkas ir veikėjas, šiomis dienomis paskirtas The Dow Chemical Co. cheminės inžinerijos laboratorijos direktorium. Bendrovės įmonė randasi Midland mieste, Michigane.

Savo pranešime spaudai įmonės vadovybė pabrėžia ne tik jaunojo daktaro - inžinieriaus pažangą ir nuopelnus savo srities moksliniame darbe, bet ir jo lietuvišką kilmę.

Dr. R.A. Gaška gimė Lietuvoje, Moletuose. Baigęs lietuvių gimnaziją Muenchene, Vokietijoje, ir persikėlęs su tėvais Amerikon, čia jau baigė Illinois Universiteto cheminės inžinerijos fakultetą ir įsigijo daktaro laipsnį. Savo žinias yra papildęs ir Pensylvanijos valst. universitete.

* Buvusių Telsių Vyskupo Valančiaus Vardo gimnazijos auklėtinių iniciatyvinis komitetas ruošia šios gimnazijos auklėtinių, auklėtojų ir visų telsiškių sušaukimą - suvažiavimą. Suvažiavimas įvyks š. m. rugsėjo mėn. 23 d. Chicagoje, Jaunimo Centro salėje, 5620 So. Claremont Ave.

Iniciatyvinio komiteto ryšininkė visus susidomėjusius suvažiavimu prašo susirinkti su ja. Ryšininkės adresas: Gabrielė Šlapelienė-Milvydaitė, 3625 West 67 Place, Chicago, Illinois 60629. Telef. 582-6732.

* NEAKIVAIZDINIO kurso studentams, gyvenantiems Argentinoje, lietuvių kalbos, literatūros, Lietuvos istorijos ir kitų dalykų programai eiti Pedagoginis Lituanistikos Institutas sausio pradžioje pasiuntė knygų už \$200. Knygos pasiųstos dovanai, nes dėl valiutinių priežasčių studentai patys jų negali įsigyti, o neturint reikalingiausios parankinės literatūros, jų užsimotas darbas vargiai

būtų beįmanomas. Knygos supirktos lėšomis vieno mecenato, kurio pavardė tuo tarpu viešai neskelbiama. LB Kultūros Fondas šiam tikslui savo leidinius Institutui davė nemokamai. Knygų pasiuntimo darbą padėjo atlikti Stasys ir Z. Žilevičiai. Neakivaizdinio kurso studentų Argentinoje šiuo metu yra 19. Paskutiniuoju laiku užsirašė Osvaldas Bakanas ir Aldona Čikštaitė. Į neakivaizdinį kursą galima įsirašyti bet kada ir bet kame gyvenantiems. Kreiptis šiuo adresu: P. L. Insitutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA.

* RAŠYT. ANTANAS RUKAS prašo nebesiųsti jam "Mūsų tautos istorijos" užsakymų, nes knyga jau išparduota.

* "DIDIS TENORAS ATĖJO" rašo Stasys Santvaras Aidų 1 nr. "Mes, mažos tautos saujelė, neturime ne savo teatrinių agentūrų, nei pakankamom lėšom aprūpinto garsinimų aparato, o gal net ir noro savo talentus pastūmėti aukštyn ir priekin. Tad ir Stasys Baras tuo tarpu tėra tik mūsų vieno dainininkas. Jeigu jis būtų italas, prancūzas ar vokiečių - nūdien jis būtų pasaulio garsenybė".

Kad Stasys Santvaras nepataikauja, o teisybę sako, gali kiekvienas įsitikinti ne tik retomis progomis klausydamis Stasio Baro koncertų, bet ir įsigydami jo operų arijų plokšteles.

Pirmoji šio įžymaus mūsų tenoro plokštelė gaunama DIRVOJE. Jos kaina - stereo - 7 dol., mono - 6 dol.

Užsakant pridėkite 25 c. pašto išlaidoms.

BOSTON

VASARIO 16-TOS PROGRAMA

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 49 metų sukaktį Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius rengia vasario 19 dieną.

Programa: 10 val. ryto Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldos. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Vėliavoms vadovauja Amerikos legiono Stepono Dariaus posto komendantas Trapenskasis. 2 val. p. pietų South Boston High School auditorijoje So. Bostone vyksta minėjimas, kuriame dalyvaus, be kitų svečių, vicegubernatoriaus Sargent. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis. Sugiedami Amerikos ir Lietu-

vos Himnai, maldą sukalba klebonas Antanas Baltrašūnas. Minėjimą atidaro ir praveda Tarybos skyriaus pirm. inž. Vytautas Izbickas. Kalba Lietuvos garbės konsulas adv. Anthony Shallna, vicegubernatoriaus Sargent ir tautybių atstovai. Pagrindinę kalbą pasakys Vilties draugijos pirmininkas Aleksas Laikūnas iš Clevelando, Ohio. Priimančios rezoliucijos.

Meninėje programoje dalyvauja solistė Daiva Mongirdaitė, Sv. Petro parapijos choras, ved. J. Kačinsko ir Beatrice Kerbelienė.

Visi kviečiami dalyvauti.

CHICAGO

* Vasario 16 minėjimas, ruošiamas Korp; Neo-Lithuania Chicagoje, negalėjęs įvykti vasario 5 d. dėl didelių sniego pūgų. Minėjimas atidėtas į vasario 26 d. toje pat vietoje - Jaunimo Centre - ir taja pat čia programa, kaip skelbiama rengėjų skelbimuose.

* MEČYS SIMKUS, teisininkas, kviečia visus Dirvos skaitytojus, gyvenančius Chicagoje ar apylinkėse tuoj pat atvykti jo kontoron sutarkyti savo 1966 metų pajamų mokesčius. Jis tai atliks Jums tikrai tvarkingai, tiksliai ir greitai, nes toje srityje turi ilgą ir didelį patirtį. Jei nesi dar jo klientas, būk - būsi patenkintas.

4259 So. Maplewood Ave. Chicago, Illinois. Telef. CL 4-7450. Val. 9-3 ir 5-8.

NEW YORK

PASITARIMAS KRYŽIAUS REIKALU

Lietuvių Kryžius, kuriuo visi grožėjosi ir kuris buvo visų lietuvių pasididžiavimas New Yorko Pasaulinėje parodoje, ir toliau pasilieka toje pačioje vietoje būti simboliu kovai dėl laisvės mūsų Tėvynei Lietuvai.

Pasaulinės Parodos aikštė jau baigiama išvalyti bei sutvarkyti ir yra paverčiama viešu parku New Yorko miesto parkų administracijos žinioje. Oficialus parko atidarymas bei perdavimas New Yorko miestui įvyksta šiemet birželio 3 dieną. Kiek yra žinoma, tas perdavimas bus labai iškilmingas, dalyvaujant visai eilei valdžios pareigūnų ir užsienio svečių. Yra sudaryta plati tos dienos programa, apimanti sportą ir meną. Toje programoje numatoma galimybė ir lietuviams atskirai pasirodyti, ir dėlto dabar yra pradėti įvairūs planavimo darbai.

Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos Valdyba, dabartinis

AUKOS DIRVAI

K. Trečiokas, Newark 5,00
St. Saranac, Dorchester .. 4,00
N. Chernetzky, Cleveland 4,00
E. Mazys, Cleveland 4,00
St. Lileikis, Dorchester .. 4,00
V. Nagevičienė, Cleveland 4,00
J. Zubavičius, Clark 5,00
E. Steponavičius, Cleve. .. 2,00
J. Juodišius, Cleveland ... 2,00
J. Matulevičius, Worcester 2,00
G. Koshys, Brooklyn 2,00
K. Radvila, Chicago 4,00
B. Dundulis, Chicago 2,00
L. Kronas, Lyons 4,00
J. Vedegys, Chicago 3,00
K. Kraučius, Chicago ... 2,00
Lith. Catholic Religious Aid Inc., Brooklyn 10,40
P. K. Purnas, Farmingdale 2,00
A. Plioplys, Toronto 9,00
K. Pakalniškis, Toronto .. 4,00
K. Garbauskas, Toronto 4,00
A. Statulevičius, Toronto 5,00

to kryžiaus globėjas, yra susirūpinusi to mūsų gražaus paminklo likimu, jo išlaikymu ateityj, ir taipgi gera lietuvių reprezentacija parko perdavimo iškilmėse. Tuos svarbiu visiems lietuviams reikalu pasitarti bei išdirbti planus ateičiai, Apygardos Valdyba šaukia platų visuomenės ir visų organizacijų atstovų susirinkimą, kuris įvyks penktadienį, vasario 10 d., 7:30 val. vakare Maspetho lietuvių parapijos salėje, Maspeth.

Suinteresuoti asmenys, kurie norėtų gauti papildomų informacijų to kryžiaus reikalu, gali kreiptis į Apygardos Švietimo ir Kultūros Vadovą inž. Kęstutį Miklą, 71 Farmers Ave., Plainview, N.Y. 11803 -- tel. (516) WE 5-0896.

KANADOS LIETUVIAI

* TORONTO lietuvių verslininkų ir namų savininkų susirinkime buvo parodyta pora ištraukų iš gaminamo lietuviško filmo ir pokalbiai iš mūsų bendruomeninio bei visuomeninio gyvenimo. Inž. Dragašius iškeltas Lietuvių Enciklopedijos anglų kalba leidimas ir platinimas nukrypo į mūsų akademine jaunuoju, kurios įjungimas į pranešimų eilę galėtų ekonominiškai sustiprinti ir paspartinti jos pasirodymą. Bendruomeninė veiklos plotmė išskirti negalavimai kone išimtinai atiteko mūsų partiniam susiskaldymui, kurio dėka mes atitrūkome nuo pagrindinių uždavinių savarystymo ir vykdymo.

* KLB SUDBURY apylinkės ruošiamas Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 11 d. 130 Frood Rd. Ta

VASARIO 16 MINĖJIMAS

LST Korp! Neo-Lithuania Chicagoje rengia iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą, kuris įvyks vasario 26 d., sekmadienį. 3 val. p. p. Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

PROGRAMA

3 val. p. p. minėjimo atidarymas. Invokacija - GINTAUTAS SABATAITIS, S. J. Paskaitą skaitys dr. ALGIRDAS BUDRECKIS, VLIKŲ valdybos narys, kalbės gen. konsulas dr. PETRAS DAUŽVARDIS.

4 val. meninė programa, kurią išpildys korporacijos jaunieji talentai: piano - Mykolas Drunga; duetas - Vyt. Nakas ir Zita Burneikytė; poezija - Danguolė Šukelytė; deklamacijos - Eglė Juodvalkytė ir Danguolė Šukelytė; montažas - Kristina Sabaliauskaitė; Lietuvos vaizdai - Uosis Juodvalkis ir piano Zivilė Keliuotytė; dainos - Viktorija Brazdionytė, Karolė Domeikaitė, Gina Luneckaitė, Virginija Strasevičiūtė ir Daiva Vaitkevičiūtė; gitara - Romas Česas.

Visa programa užtruks apie 2 val. Meninę programą praves Liucija Virpsaitė.

5 val. kavutė.

Kviečiamas jaunimas ir visuomenė.

LST Korp! Neo-Lithuania Chicagoje

(Minėjimas turėjo būti atidėtas iš vasario 5 d. į vasario 26 d. dėl sniego audrų Chicagoje).

proga paskaitą skaityti yra pakviestas lietuvių bendruomenės krašto valdybos vicepirmininkas Stp. Kairys.

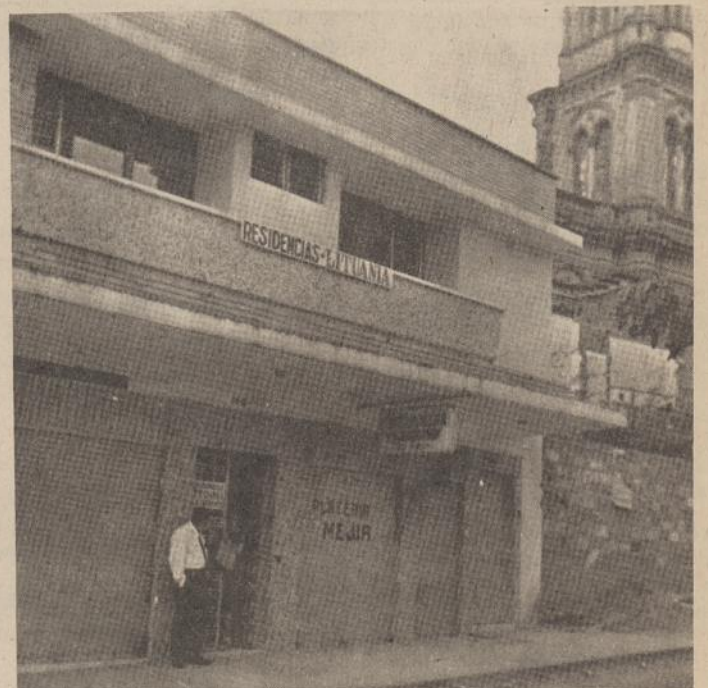
* HAMILTONO lietuvių kredito kooperatyvas "Talka" baigė 1966 metus su \$1,181,336.74 balansu. Narių skaičius yra prašokęs 1000. Jų šerų kapitalas sudaro \$850,961.10 ir paprasti indėliai -- \$247,406.36. Praėjusių metų bėgyje pelno turėjo \$47,698.10.

KOLUMBIJA

* KOLUMBIJOJE, Bogotos mieste, 1968 metais įvyks pasaulinis eucharistinis kongresas. Ta proga kun. Tamošius

nui kilo mintis suruošti pasaulio lietuvių kongresą. Tam kongresui ruošti jau sudarytas komitetas. Tuo reikalu netrukus bus susirūpinta su lietuvių bendruomenėmis ir mūsų veiksniais.

* MORDUSIENĖ atidarė modernią viešbutį, kuris pavadintas "Residencias Lituanía". Viešbutis yra prie pat centro. Turi visus patogumus. Virtuvė, pačios Mordusienės priežiūroje gamina lietuviškus valgius. Tai galima sakyti, pirmas grynai lietuviškas didesnis viešbutis. Lietuviams, atvykusiems į Medelliną yra proga lietuviškame viešbutyje apsigyventi.

Kolumbijoje Mordusienės viešbutis "Residencias Lituanía". Prieėjimo Tamulis.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinių taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visus taupymo sąskaitus.

PARKING LOT - ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

